

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๑๕๑๐๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง พัฒนาการอยุธยาด้านสังคม

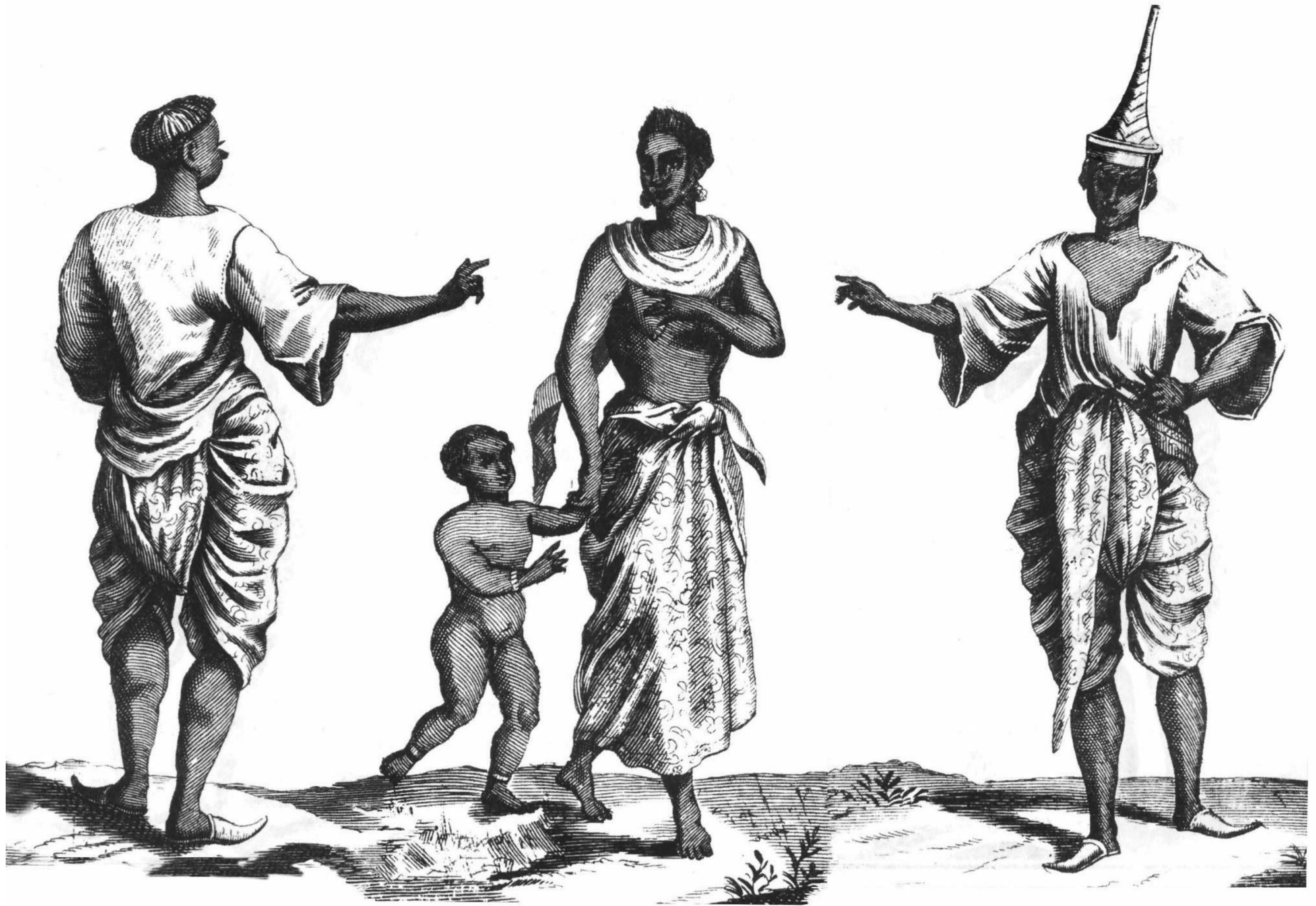
ครูผู้สอน ครูกฤตพงศ์ พ่วงประสงค์

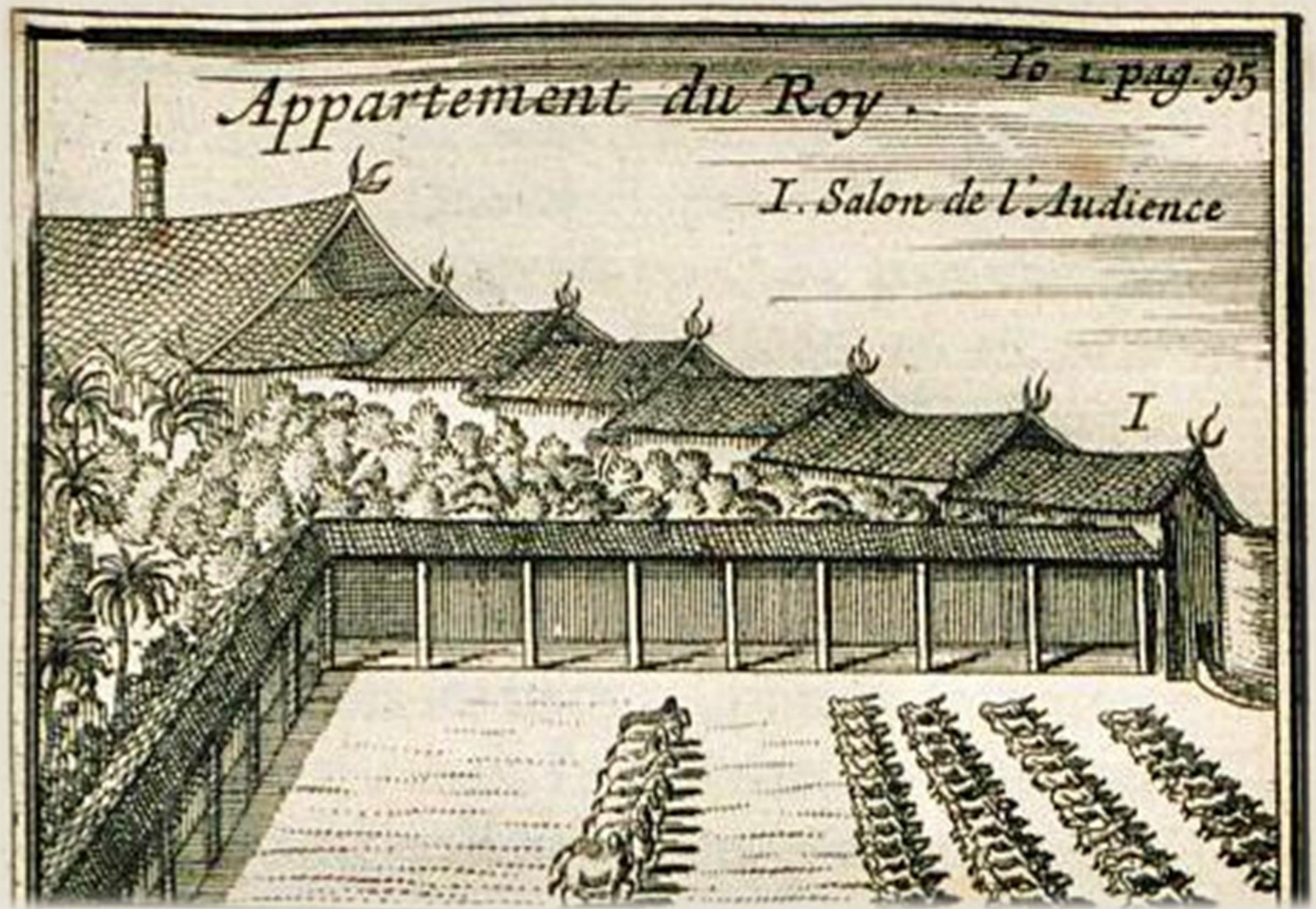
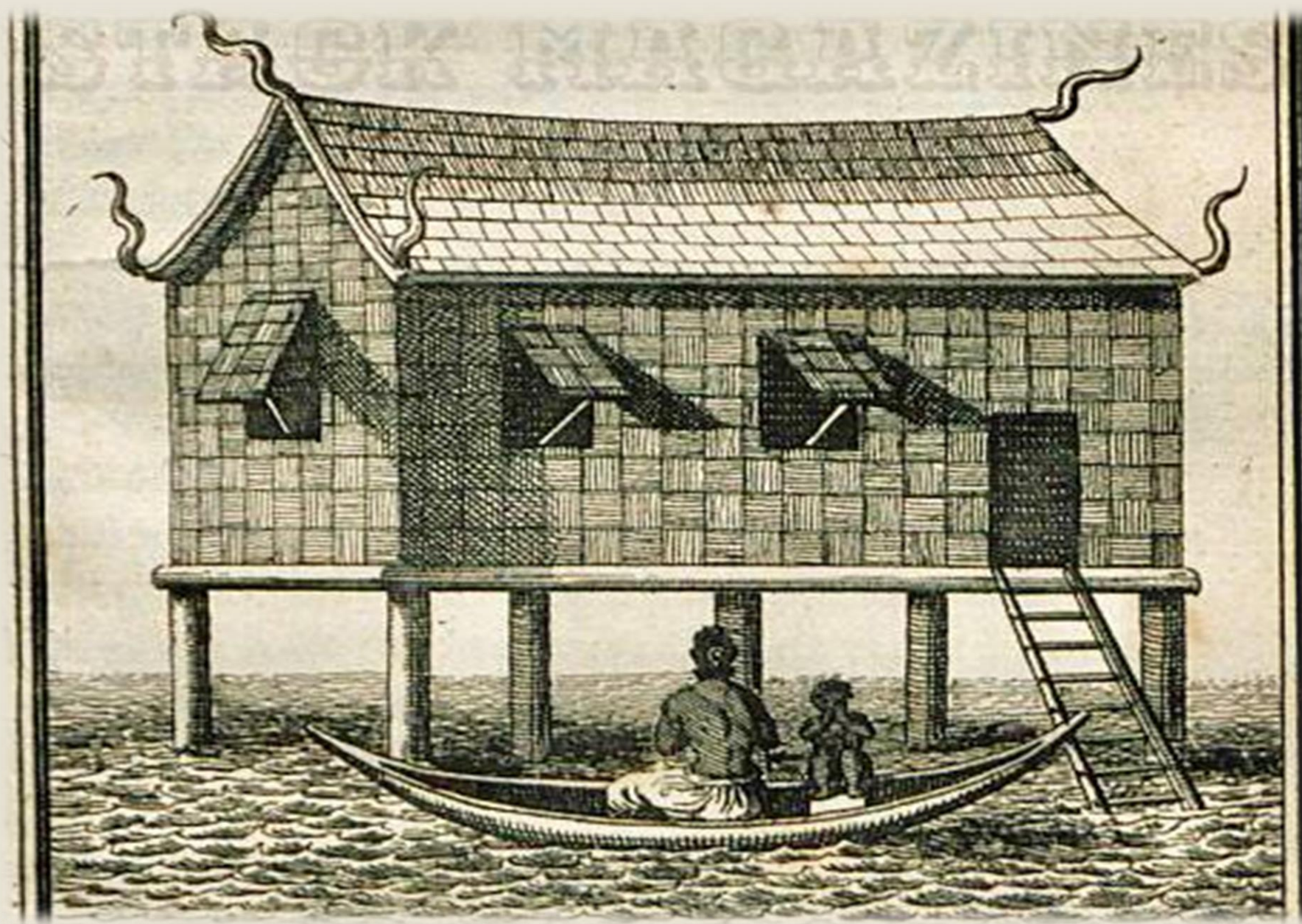

พัฒนาการอยุธยา

ด้านสังคม

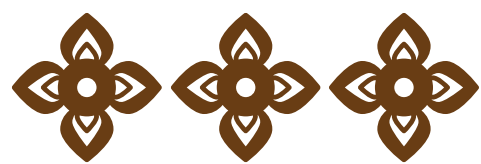

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายและลำดับโครงสร้างทางสังคมในสมัยอยุธยาได้
๒. สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ตนเองได้รับอย่างถูกต้องและเหมาะสม
๓. เห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาลักษณะสังคมในสมัยอยุธยา

ในสมัยอยุธยา มีชนชั้นใดบ้าง
แต่ละชนชั้นแตกต่างกันอย่างไร

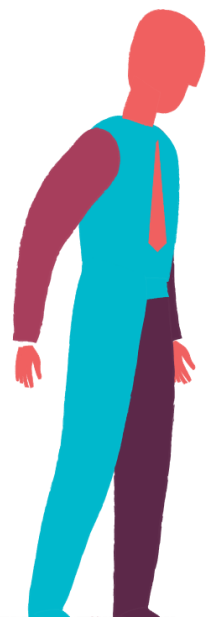
ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา

แบ่งออกเป็น ๒ ชั้น และ ๑ กลุ่มพิเศษ

ชนชั้นปกครอง ชนชั้นใต้ปกครอง พระสงฆ์

ไม่ตายตัวอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

ศักดินา

ระบบศักดินา

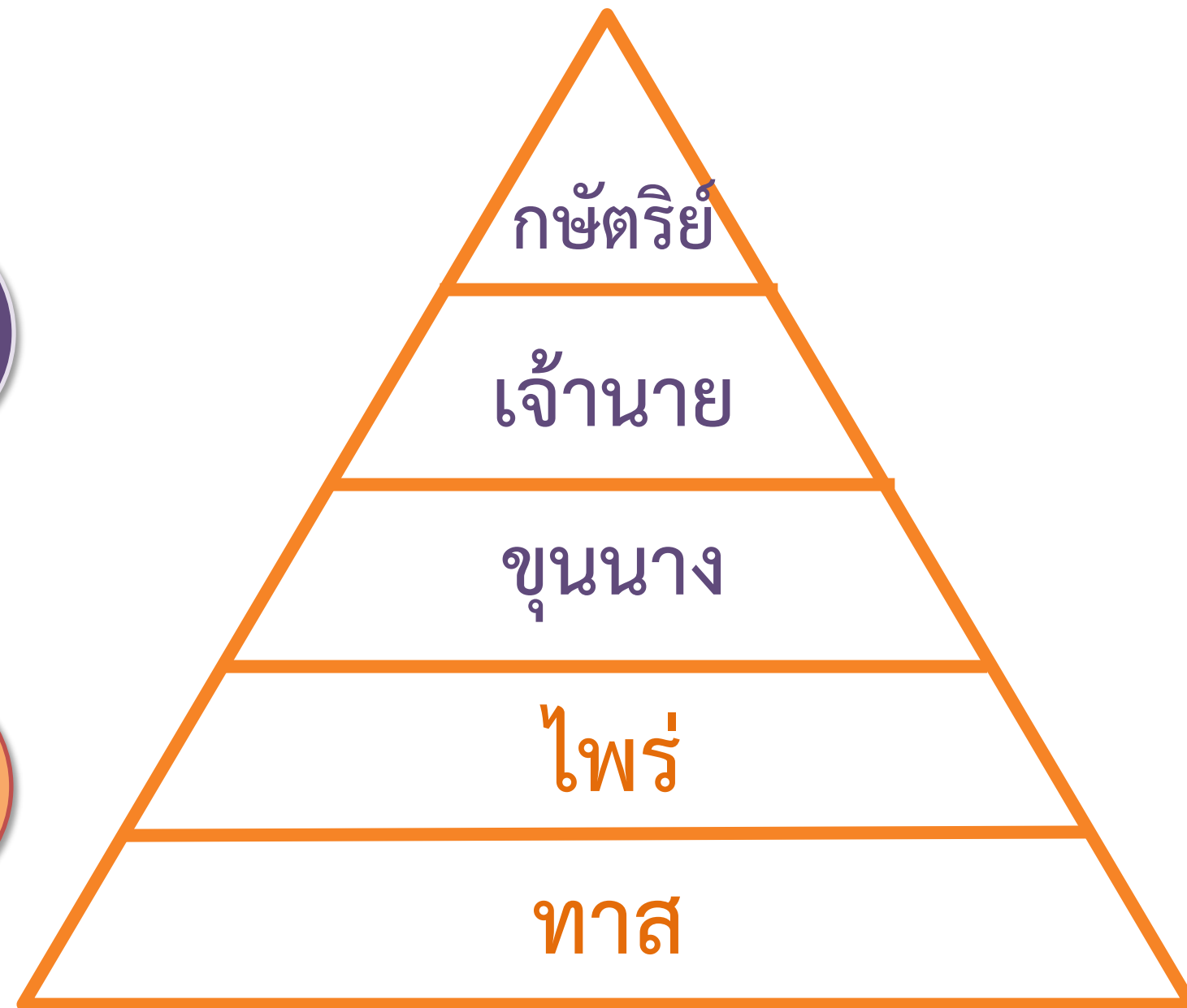
ภาพขุนนางกับไพร่

เป็นเครื่องจัดลำดับชนชั้นในสังคม
กำหนดบทบาท สิทธิ และหน้าที่
กำหนดจำนวนไพร่พลที่สังกัดมูลนาย

ระบบศักดินาสหมายอยุธยา

ชนชั้นปกครอง

ชนชั้นใต้ปกครอง

กลุ่มพิเศษ

พระสงฆ์

พระมหากษัตริย์

ภาพวาดสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

ประมุข หลักสำคัญในการปกครอง
อยู่เหนือทุกคน เป็นเจ้าชีวิตทุกคนในสังคม
ปกป้องอาณาจักร ดูแลทุกข์สุขราษฎร

พระเจ้าแผ่นดิน

เจ้านาย

สมเด็จพระเจ้าฟ้าสุดาวดี
กรมหลวงโยธาเทพ

พระราชโอรส พระราชธิดา พระบรมวงศานุวงศ์

เจ้านายมีสิทธิพิเศษในฐานะอภิสิทธิ์ชน

ได้รับส่วนแบ่งรายได้จากภาษีอากรแผ่นดิน

สกุลยศ Vs อีกรียยศ

ขุนนาง

ชนส่วนน้อยที่มีโอกาสรับราชการ

มีอำนาจบทบาทในการเมือง สังคม เศรษฐกิจ

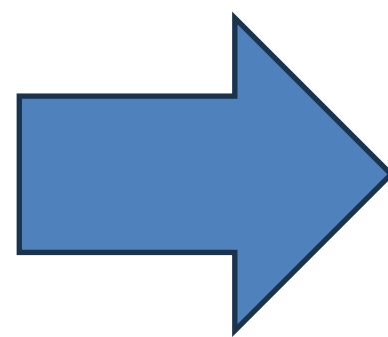
ส่วนใหญ่มีอำนาจและฐานะที่มั่งคั่ง

ไม่มีการเกษียณอายุ

ยศขุนนางและราชทินนาม

พ้ัน หมั้น ขุน หลวง พระ พระยา เจ้าพระยา

ราชทินนาม
ชื่อที่ต่อท้ายยศ

เจ้าพระยามหาเสนาบดี
ราชทินนามประจำสมุหพระกลาโหม

ไพร่

สามัญชนทั่วไป (กลุ่มคนมากที่สุดในสังคม)

มีอิสระในการประกอบอาชีพ มีครอบครัว

กฎหมายระบุไว้ “ไพร่ต้องสังกัดมูลนาย”

ไพร่สม Vs ไพร่หลวง

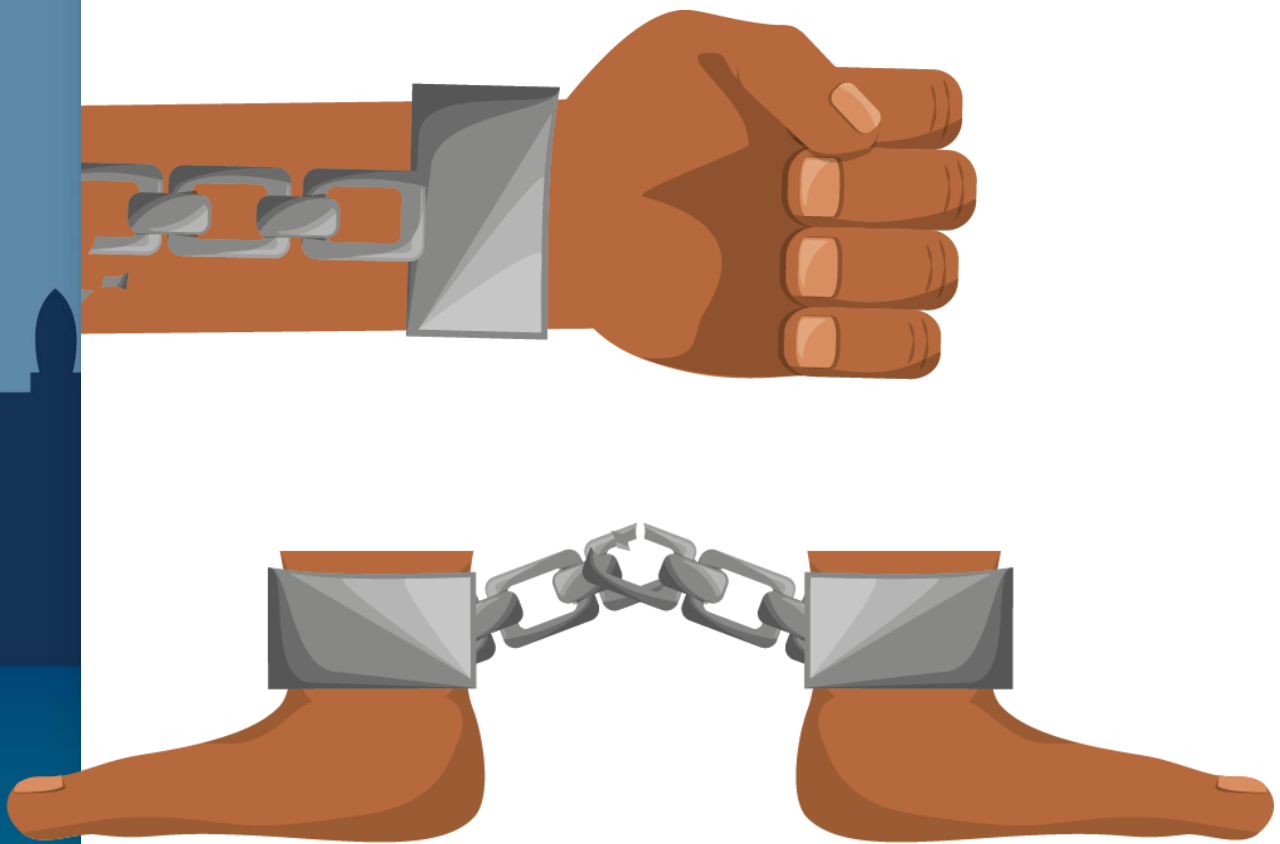
ทาส

บุคคลซึ่งถูกนับสิทธิเสมือนสิ่งของของผู้อื่น

มีหน้าที่รับใช้ผู้อื่นโดยไม่ได้ค่าตอบแทน

ทาสเป็นชนกลุ่มน้อยในสังคม

ทาสมี ๗ ประเภท

ทาสี่ ๗ ประเภท

๑. ทาสสินไถ่
๒. ทาสในเรือนเบี้ย
๓. ทาสที่ได้รับมาด้วยมรดก
๔. ทาสท่านให้
๕. ทาสที่ช่วยไว้จากทัณฑ์โทษ
๖. ทาสเชลย
๗. ทาสที่ช่วยไว้จาก
ความอดอยาก

พระสงฆ์

กลุ่มบุคคลกลุ่มพิเศษ มีความสำคัญในอยุธยา
สืบทอดศาสนา เป็นที่พึ่งทางใจ ผู้อบรมสั่งสอน
พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาของทุกชนชั้น

ทุกชนชั้นให้ความเคารพนับถือ

กิจกรรมสรุปลักษณะสังคมอยุธยา

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนศึกษาสื่อ PowerPoint หนังสือ หรือสื่ออื่น ๆ
๒. สรุปเป็น **แผนผังความคิด** พร้อมนำเสนอ

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกกระดาษให้กับนักเรียน
๒. แบ่งหัวข้อให้แต่ละกลุ่มศึกษา
๓. ครูกำกับดูแลนักเรียนตามความเหมาะสม

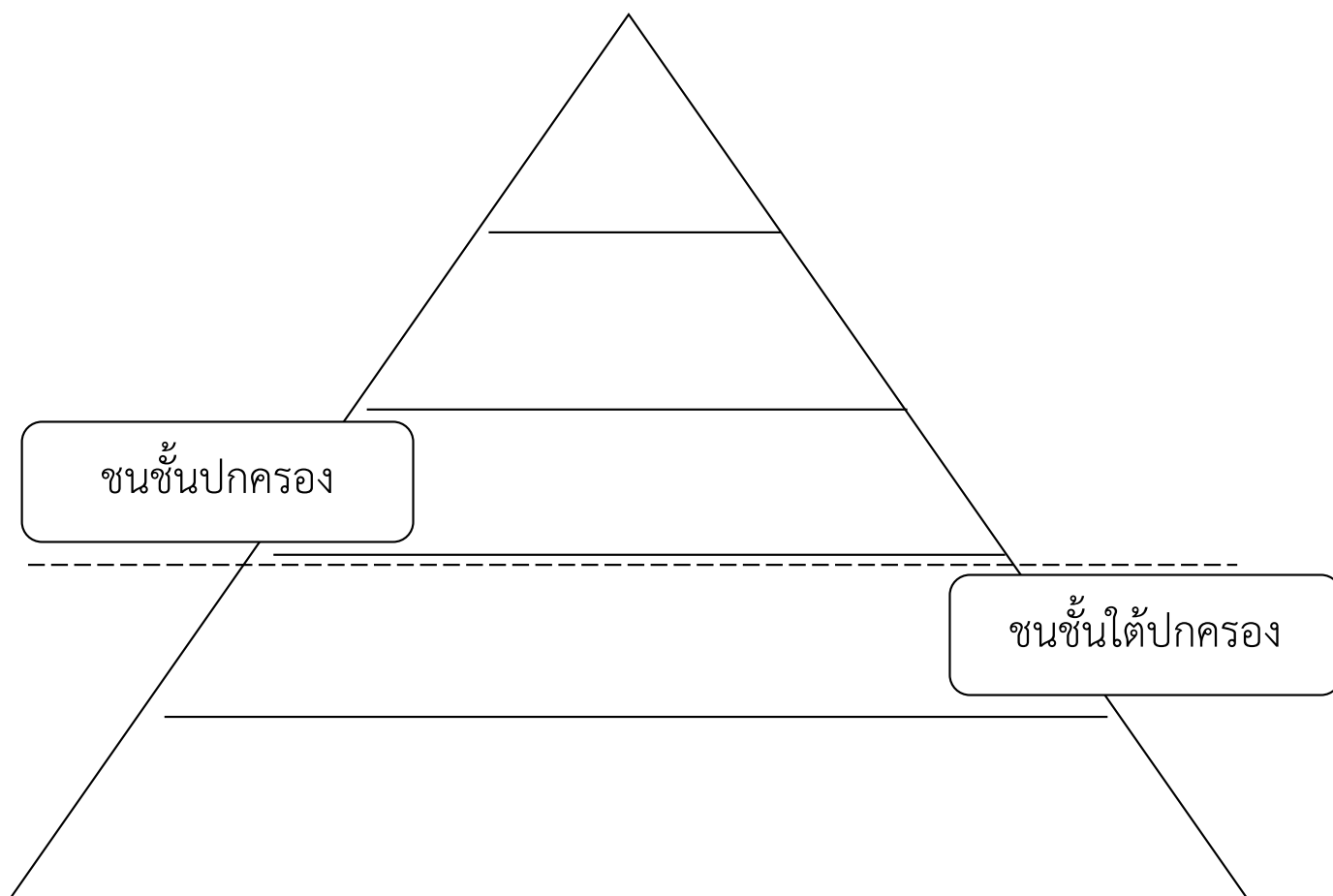
การนำเสนอ

ลักษณะสังคมอยุธยา

ใบงานที่ ๖ เรื่อง พัฒนาการอยุธยาด้านสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อยุธยาตอนต้น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พัฒนาการอยุธยาด้านสังคม
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๕๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง

ให้นักเรียนระบุโครงสร้างทางสังคมระบบศักดินาสัมมัยอยุธยาในรูปแบบแผนผังพีระมิดพร้อมระบุความสำคัญ

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๖

เรื่อง พัฒนาการอยุธยาด้านสังคม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบงานที่ ๖ เรื่อง พัฒนาการอยุธยาด้านสังคม

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

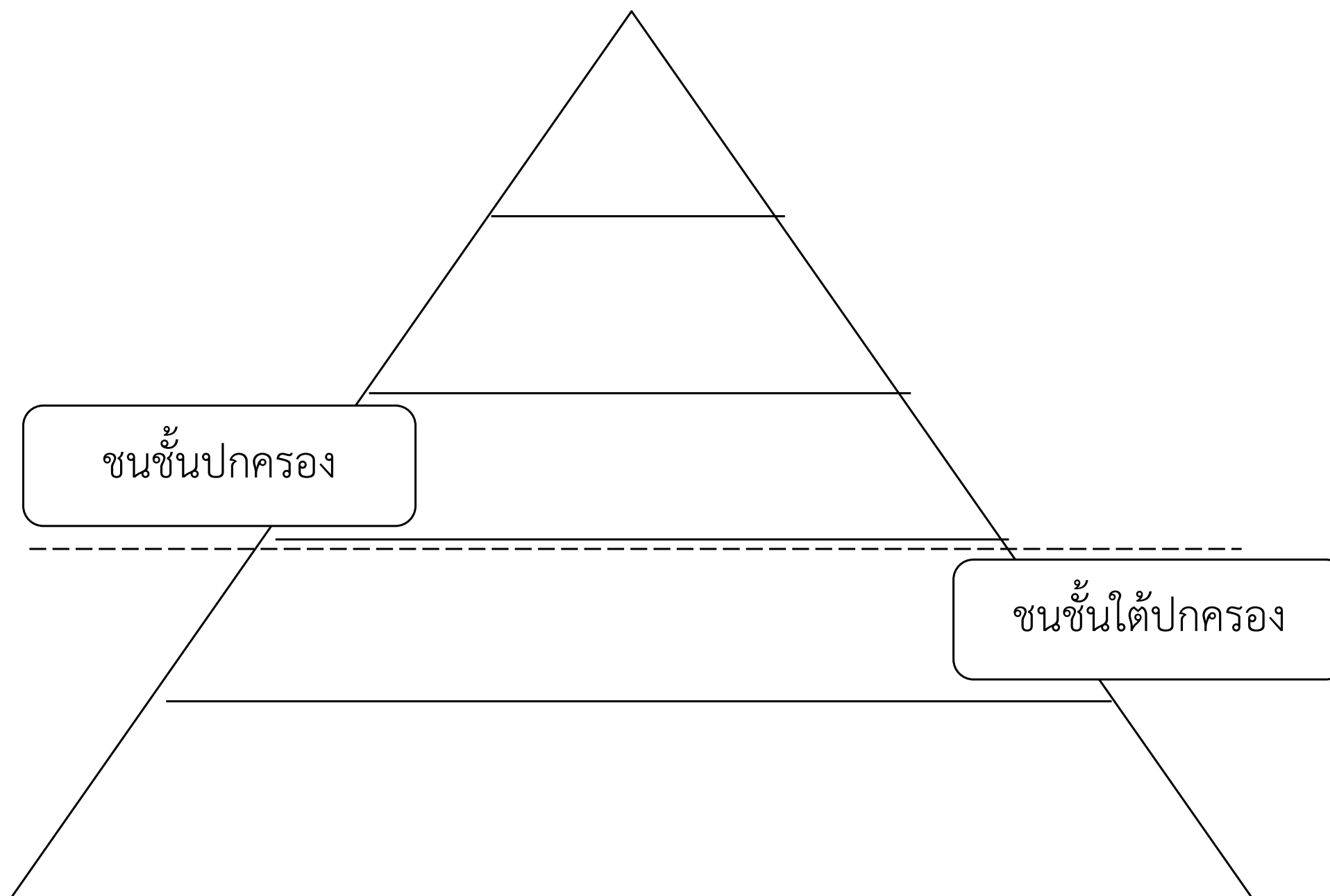
๑. นักเรียนศึกษาสื่อ PowerPoint และทำใบงานที่ ๖

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานให้นักเรียน
๒. ครูอ่านคำสั่งในใบงาน
๓. ครูกำกับดูแลนักเรียนตามความเหมาะสม

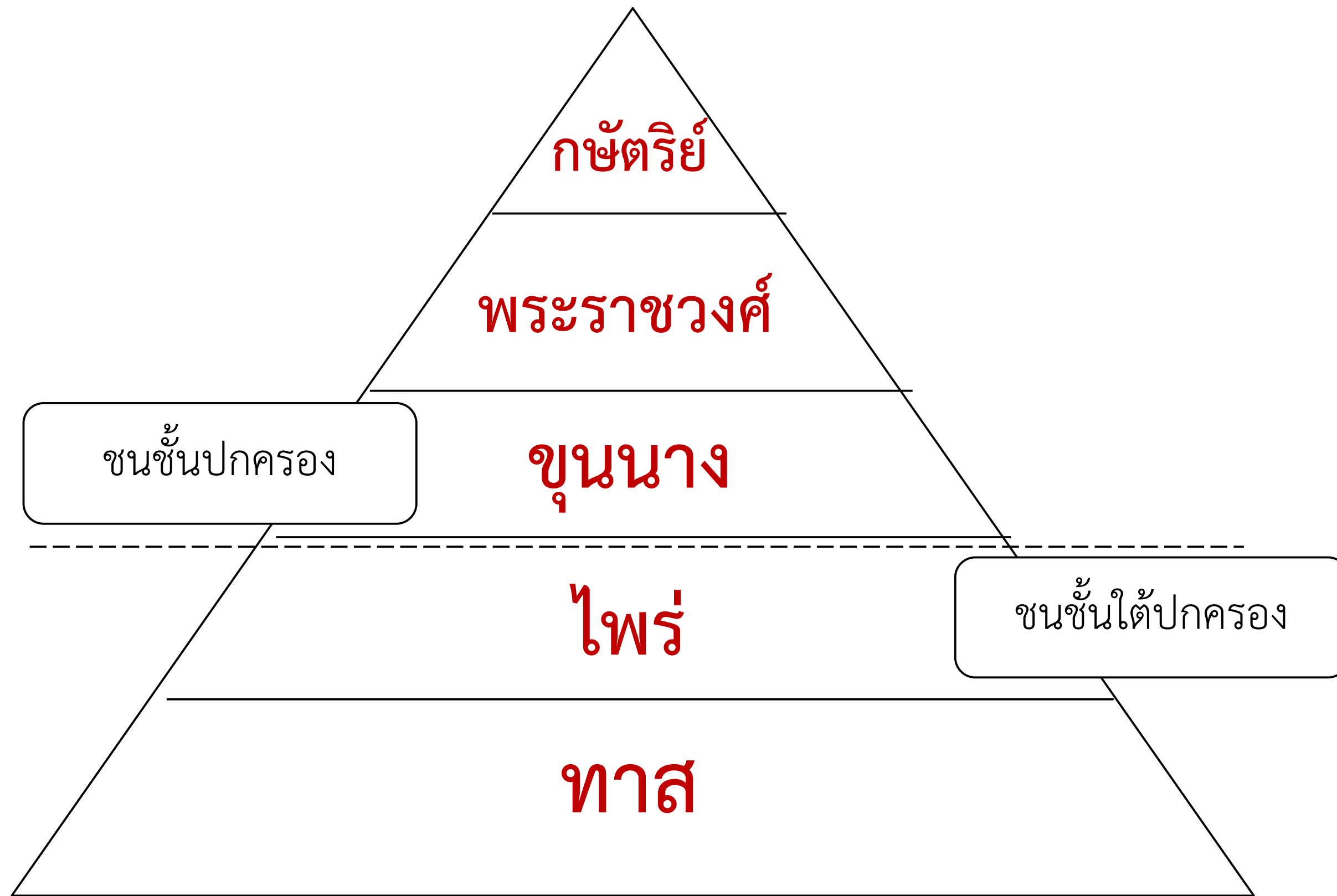
ระบุโครงสร้างทางสังคมระบบศักดินาสหทัยอยุธยา ในรูปแบบแผนผังพีระมิด

แนวคำตอบใบงานที่ ๒

เรื่อง พัฒนาการอยุธยาด้านสังคม

ศักดิ์ดินนา เป็นระบบกำหนดชนชั้นทางสังคม

คือ กำหนดบทบาท สิทธิ และหน้าที่ของคนในสังคม

การเกิดชนชั้นทางสังคม
สมัยอยุธยาจากสาเหตุใด

นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใด

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

ศิลปะอยุธยาเบื้องต้น

